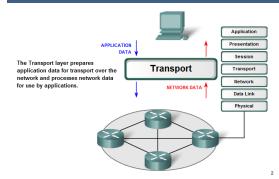

CHƯƠNG 4 LỚP TRUYỀN TẢI MÔ HÌNH OSI

Nguyễn Thị Thanh Nga Bộ môn KTMT – Viện CNTT&TT E-mail: ngantt@soict.hust.edu.vn

Lớp Truyền tải mô hình OSI

Vai trò lớp Truyền tải mô hình OSI

- Đóng gói dữ liệu ứng dụng để chuẩn bị cho lớp Mạng
- Hỗ trợ nhiều ứng dụng truyền thông qua mạng tại cùng một thời điểm, trên cùng một thiết bi
- Đảm bảo tất cả dữ liệu được nhận theo đúng thứ tự, có độ tin cậy cao bởi các ứng dụng thích hợp, nếu cần
- Thực hiện cơ chế kiểm soát lỗi

MỤC TIÊU

- Sự cần thiết của lớp Truyền tải
- Vai trò của lớp Truyền tải khi cung cấp dịch vụ truyền tải dữ liệu từ đầu cuối đến đầu cuối giữa các ứng dụng
- Vai trò của hai giao thức lớp Truyền tải TCP/IP: TCP và UDP
- Các chức năng chính của lớp Truyền tải bao gồm: đảm bảo độ tin cậy, đánh địa chỉ cổng và phân đoạn
- Cách các giao thức TCP và UDP thực hiện các chức năng chính
- Xác định khi nào thì sử dụng các giao thức TCP hoặc UDP, ví dụ các ứng dụng sử dụng giao thức đó.

NỘI DUNG

- 1. Vai trò của lớp Truyền tải
- Giao thức TCP Truyền thông với độ tin cậy cao
- 3. Quản lý các phiên TCP
- Giao thức UDP Truyền thông với thông tin điều khiển thấp
- 5. Lab activities

Vai trò của lớp Truyền tải

- Mục đích của lớp Truyền tải
- Điều khiển các cuộc thoại
- Hỗ trợ truyền thông có độ tin cậy cao
- TCP và UDP
- Đánh địa chỉ cống
- Phân đoạn và tái hợp

Copyright © 2001, Cisco Systems, Inc. All rights reserved. Printed in USA. Presentation ID.scr

Mục đích của lớp Truyền tải

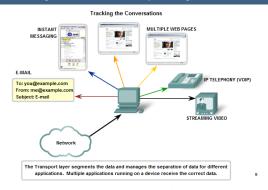
Phân đoạn dữ liệu và các điều khiển cần thiết để tập hợp lại các gói dữ liệu cho các luồng truyền thông khác nhau.

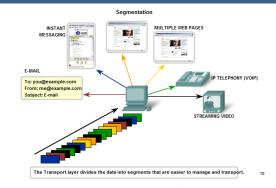
Mục đích của lớp Truyền tải

- Theo vết của từng luồng truyền thông
- Phân đoạn dữ liệu
- Tái hợp dữ liệu
- Xác định các ứng dụng
- Thay đổi các yêu cầu dữ liệu

Mục đích của lớp Truyền tải

Mục đích của lớp Truyền tải

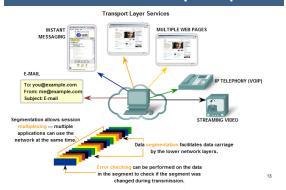
Vai trò của lớp Truyền tải

- Mục đích của lớp Truyền tải
- ■Điều khiển các cuộc thoại
- Hỗ trợ truyền thông có độ tin cậy cao
- ■TCP và UDP
- Đánh địa chỉ cổng
- Phân đoạn và tái hợp

Điều khiển các cuộc thoại

- Các chức năng chính được cung cấp bởi giao thức lớp Truyền tải bao gồm:
  - Phân đoạn và Tái hợp
  - Trộn kênh

Điều khiển các cuộc thoại

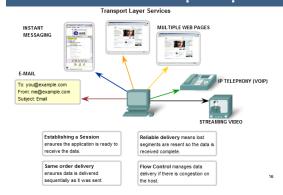
Điều khiển các cuộc thoại

- ■Phân đoạn và Tái hợp
  - Truyền thông hướng kết nối
  - Truyền tải độ tin cậy cao
  - Tái tạo dữ liệu đã sắp xếp
  - Điều khiển luồng
- Trộn kênh

Điều khiển các cuộc thoại

- Thiết lập một phiên truyền thông
- Truyền tải độ tin cậy cao
- Truyền tải theo thứ tự
- ■Điều khiển luồng

Điều khiển các cuộc thoại

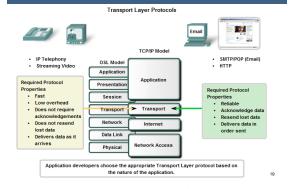
Vai trò của lớp Truyền tải

- Mục đích của lớp Truyền tải
- ■Điều khiển các cuộc thoại
- Hỗ trợ truyền thông có độ tin cậy cao
- ■TCP và UDP
- Đánh địa chỉ cổng
- Phân đoạn và tái hợp

Hỗ trợ truyền thông có độ tin cậy cao

- Độ tin cậy: Đảm bảo mỗi gói dữ liệu được gửi, đến được đích.
- Để đảm bảo được độ tin cậy, cần:
  - Theo dõi các dữ liệu đã truyền
  - Thông báo dữ liệu đã nhận
  - Truyền lại những dữ liệu không nhận được thông báo
- Trade-off: trả giá
- Quyết định yêu cầu độ tin cậy

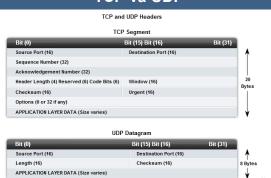
Hỗ trở truyền thông có đô tin cây cao

Vai trò của lớp Truyền tải

- Mục đích của lớp Truyền tải
- Điều khiển các cuộc thoại
- Hỗ trợ truyền thông có độ tin cậy cao
- TCP và UDP
- Đánh địa chỉ cổng
- Phân đoạn và tái hợp

TCP và UDP

TCP và UDP

- UDP: User Datagram Protocol
  - Domain Name System (DNS)
  - Video Streaming
  - Voice over IP (VoIP)
- TCP: Transmission Control Protocol
  - Web Browsers
  - E-mail
  - File Transfers

22

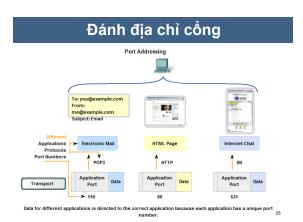
Vai trò của lớp Truyền tải

- Mục đích của lớp Truyền tải
- Điều khiển các cuộc thoại
- Hỗ trợ truyền thông có độ tin cậy cao
- ■TCP và UDP
- Đánh địa chỉ cổng
- Phân đoạn và tái hợp

Đánh địa chỉ cổng

- Mục đích: phân biệt các luồng truyền thông
- Được sử dụng bởi cả TCP và UDP
- Máy chủ sử dụng cổng tĩnh cho các dịch vụ, máy khách sử dụng cổng động khi yêu cầu các dịch vu
- Mỗi địa chỉ IP kết hợp với một địa chỉ cổng tạo thành 1 địa chỉ mới gọi là socket

--

Port number

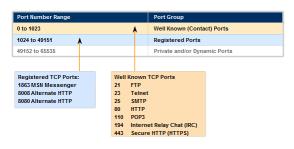
Port Numbers

Port Number Range	Port Group
0 to 1023	Well Known (Contact) Ports
1024 to 49151	Registered Ports
49152 to 65535	Private and/or Dynamic Ports

- Cổng phổ biến
- Cổng đăng ký
- Cổng động/ Cổng riêng

Port number

Port Numbers

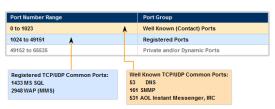
Port number

Port Numbers

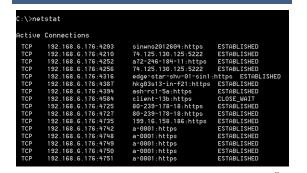

Port number

Port Numbers

C:\>Netstat

Vai trò của lớp Truyền tải

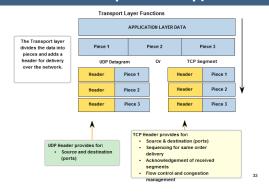
- Mục đích của lớp Truyền tải
- Điều khiển các cuộc thoại
- Hỗ trợ truyền thông có độ tin cậy cao
- ■TCP và UDP
- Đánh địa chỉ cổng
- ■Phân đoạn và tái hợp

Phân đoạn và tái hợp

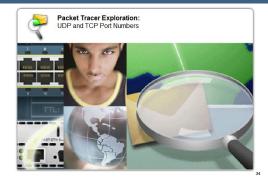
- Mục đích: đảm bảo dữ liệu được truyền trong giới hạn phương tiện truyền dẫn và dữ liệu từ các phương tiện khác nhau cùng sử dụng một đường truyền (ghép kênh)
- TCP và UDP xử lý phân đoạn dữ liệu khác nhau.

32

Phân đoạn và tái hợp

Packet Tracer Exploration

NỘI DUNG

- 1. Vai trò của lớp Truyền tải
- Giao thức TCP Truyền thông với độ tin cậy cao
- 3. Quản lý các phiên TCP
- Giao thức UDP Truyền thông với thông tin điều khiển thấp
- 5. Lab activities

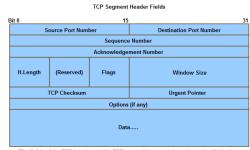
Giao thức TCP - Truyền thông với độ tin cậy cao

- Giao thức TCP Truyền thông tin cậy
- Các tiến trình ở máy chủ TCP
- Thiết lập và kết thúc kết nối TCP
- Bắt tay 3 bước TCP
- Kết thúc phiên TCP

Giao thức TCP - Truyền thông tin cây

- Sử dụng các phiên hướng kết nối
- Thông báo các phân đoạn dữ liệu đã nhận
- Lưu lượng mạng tăng bởi các thông tin overhead

Giao thức TCP - Truyền thông tin cậy

The fields of the TCP header enable TCP to provide connection-oriented, reliable data communications.

38

Các tiến trình ở máy chủ TCP

- Một máy chủ không thể gán cùng một số hiệu cổng cho 2 dịch vụ khác nhau trên cùng một dịch vụ lớp Truyền tải
- Khi gán một dịch vụ cho một số hiệu cổng nào đó, cổng đó được coi là "mở"

Các tiến trình ở máy chủ TCP

Clients Sending TCP Requests

Server

Client 1

HTTP: Port 80
SMTP: Port 25
Client requests to TCP
server

HTTP Request:
Source Port. 49152
Destination Port: 25

Reset

Request Destination Ports

Response Source Ports

Response Source Ports

Các tiến trình ở máy chủ TCP

Client 1

HTTP: Port 80
SMTP: Port 25
Client requests to TCP
server

HTTP Request:
Source Port 29152
Destination Port: 80

Reset

Request Destination Ports

Response Destination Ports

Response Source Ports

Response Source Ports

Các tiến trình ở máy chủ TCP

Clients Sending TCP Requests

Server

HTTP: Port 80
SMTP: Port 25
Client requests to TCP
server

Source Port: 49152
Destination Port: 80

Reset

Request Destination Ports

Response Destination Ports

Response Destination Ports

Response Source Ports

Các tiến trình ở máy chủ TCP

HTTP response: SMTP Response: Source Port 25 Destination Port 49152 Destination Port 51152 HTTP: Port 80 Client 2 Client 1 SMTP: Port 25 Client requests to TCP SMTP Requ HTTP Rec Server response to TCP clients Source Port: 49152 Source Port: 51152 use random port numbers as the destination port.

Các tiến trình ở máy chủ TCP

HTTP response:
Source Port 80
Destination Port 49152

Client 1

HTTP: Port 80
SMTP: Port 25
Client requests to TCP
server

Source Port: 49152
Destination Port: 80

Server response to TCP clients
use random port numbers as the
destination port.

Server Port: 51152
Destination Port: 25

Response Port: 80

Request Destination Ports

Response Pestination Ports

Response Source Ports

Các tiến trình ở máy chủ TCP

- Một máy chủ không thể gán cùng một số hiệu cổng cho 2 dịch vụ khác nhau trên cùng một dịch vụ lớp Truyền tải
- Khi gán một dịch vụ cho một số hiệu cổng nào đó, cổng đó được coi là "mở"
- Để tăng độ bảo mật cho máy chủ, có thể hạn chế chỉ cho truy cập vào những cổng cung cấp dịch vu trên máy chủ.

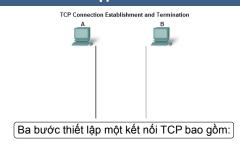
Thiết lập và kết thúc kết nối TCP

- Thiết lập một kênh trước khi truyền dữ liệu
- Sau khi kết thúc truyền dữ liệu, phiên truyền được đóng, kết thúc kênh truyền
- Mục đích: đảm bảo độ tin cậy trong truyền dữ liêu
- Thiết lập kết nối sử dụng quy trình "Bắt tay 3 bước"

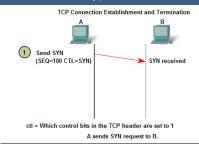
Quy trình Bắt tay 3 bước

- Xác lập thiết bị đích có mặt trên mạng
- Kiểm tra thiết bị đích có cung cấp dịch vụ và đang chấp nhận các yêu cầu trên số hiệu cổng đích đinh sử dung cho phiên
- Thông báo tới thiết bị đích rằng thiết bị nguồn rằng có dự định thiết lập một phiên truyền thông trên cổng có số hiệu đó.

Thiết lập kết nối TCP

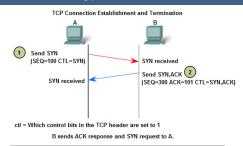

Thiết lập kết nối TCP

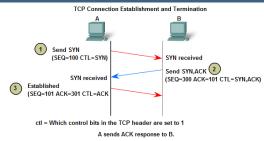
Bước 1: Phía nguồn gửi 1 gói dữ liệu có chứa giá trị chuỗi khởi tạo như là một yêu cầu đến máy chủ để bắt đầu một phiên truyền thông

Thiết lập kết nối TCP

Bước 2: Máy chủ trả lời lại với giá trị ACK = SEQ+1

Thiết lập kết nối TCP

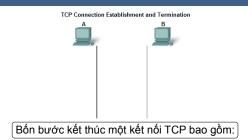
Bước 3: Máy nguồn trả lời với giá trị ACK = SEQ+1

Thiết lập và kết thúc kết nối TCP

- Thiết lập một kênh trước khi truyền dữ liệu
- Sau khi kết thúc truyền dữ liệu, phiên truyền được đóng, kết thúc kênh truyền
- Mục đích: đảm bảo độ tin cậy trong truyền dữ liêu
- Thiết lập kết nối sử dụng quy trình "Bắt tay 3 bước"
- Kết thúc kết nối sử dụng quy trình 4 bước

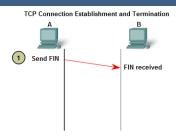
52

Kết thúc kết nối TCP

50

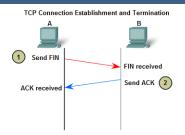
Kết thúc kết nối TCP

A sends FIN request to B.

Bước 1: Khi phía nguồn không còn dữ liệu để gửi, một đoạn dữ liệu thiết lập cờ FIN được gửi

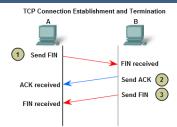
Kết thúc kết nối TCP

B sends ACK response to A.

Bước 2: Máy chủ gửi một ACK sau khi nhận được FIN của máy trạm

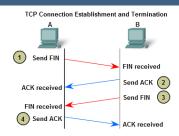
Kết thúc kết nối TCP

B sends FIN to A.

Bước 3: Máy chủ gửi một bản tin FIN tới máy trạm để kết thúc phiên truyền thông

Kết thúc kết nối TCP

A sends ACK response to B.

Bước 4: Máy nguồn gửi một bản tin ACK thông báo đã nhận được FIN từ máy chủ.

Packet Tracer Exploration

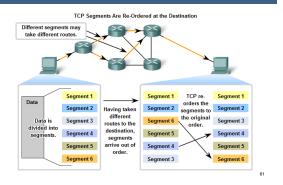
NỘI DUNG

- 1. Vai trò của lớp Truyền tải
- Giao thức TCP Truyền thông với độ tin cậy cao
- 3. Quản lý các phiên TCP
- 4. Giao thức UDP Truyền thông với thông tin điều khiển thấp
- 5. Lab activities

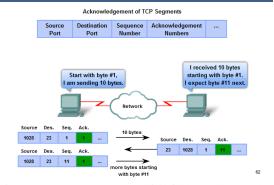
Quản lý các phiên TCP

- Tái tạo tại phân đoạn TCP
- ACK của TCP với cửa sổ
- Truyền lại TCP
- Điều khiển nghẽn TCP Tối thiểu hóa mất mát các phân đoạn dữ liệu

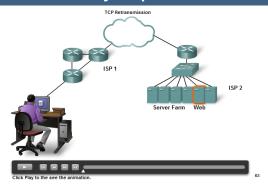
Tái tạo lại phân đoạn TCP

ACK của TCP với cửa sổ

Truyền lại TCP

Điều khiển nghẽn TCP

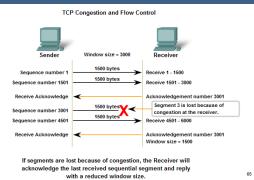
TCP Segment Acknowledgement and Window Size

The window size determines the number of bytes sent before an acknowledgment is expected.

The acknowledgment number is the number of the next expected byte.

Điều khiển nghẽn TCP

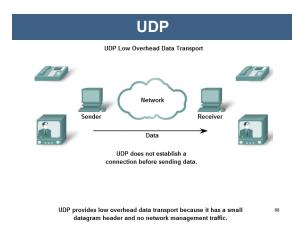
NỘI DUNG

- 1. Vai trò của lớp Truyền tải
- Giao thức TCP Truyền thông với độ tin cậy cao
- 3. Quản lý các phiên TCP
- Giao thức UDP Truyền thông với thông tin điều khiển thấp
- 5. Lab activities

66

Giao thức UDP – Truyền thông với thông tin điều khiển thấp

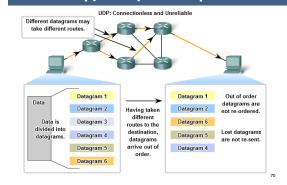
- UDP Thông tin điều khiển thấp & Độ tin cậy
- Tái hợp các phân đoạn UDP
- Yêu cầu và tiến trình máy chủ UDP

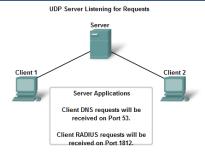
UDP

- Domain Name System (DNS)
- Simple Network Management Protocol (SNMP)
- Dynamic Host Configuration Protocol (DHCP)
- Routing Information Protocol (RIP)
- Trivial File Transfer Protocol (TFTP)
- Online games

Tái hợp các phân đoạn UDP

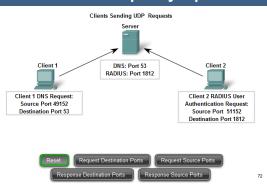

Yêu cầu và tiến trình máy chủ UDP

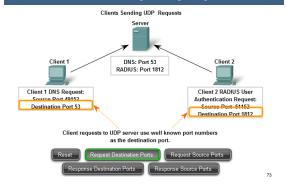

Client requests to servers have well known ports numbers as the destination port.

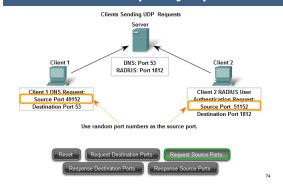
Các tiến trình tại máy trạm UDP

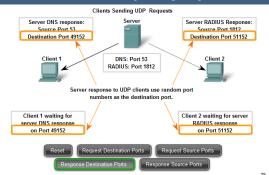
Các tiến trình tại máy trạm UDP

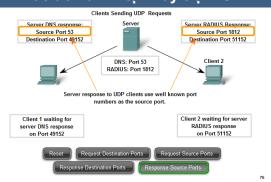
Các tiến trình tại máy trạm UDP

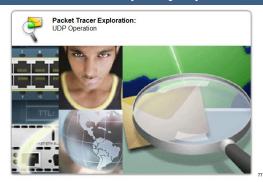
Các tiến trình tại máy trạm UDP

Các tiến trình tai máy tram UDP

Các tiến trình tại máy trạm UDP

NỘI DUNG

- 1. Vai trò của lớp Truyền tải
- Giao thức TCP Truyền thông với độ tin cậy cao
- 3. Quản lý các phiên TCP
- Giao thức UDP Truyền thông với thông tin điều khiển thấp
- 5. Lab activities

78

Lab activities

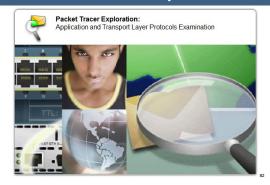
Lab activities

Lab activities

Packet Tracer Exploration

Tổng kết

- Phân chia dữ liệu nhận được từ lớp Ứng dụng thành các phân đoạn
- Thêm vào các thông tin để xác định và quản lý từng phân đoan
- Sử dụng thông tin thêm vào để tái tạo lại dữ liệu ứng dụng từ các phân đoạn nhận được
- Chuyển dữ liệu đã tái tạo đến đúng ứng dung

Tổng kết

- Các giao thức phổ biến là TCP và UDP
- Cả hai giao thức đều thêm vào các thông tin như số hiệu cổng nguồn và cổng đích
- TCP không gửi dữ liệu vào mạng cho đến khi nó chắc chắn đích sẵn sàng nhận
- UDP thích hợp cho các ứng dụng đòi hỏi thời gian thực và không yêu cầu tính toàn ven dữ liêu
- Lựa chọn TCP hay UDP là do nhà phát triển

Skill Challenge

